

Міністерство внутрішніх справ України
Національна поліція України
Харківський національний університет внутрішніх справ
Кримінологічна асоціація України

ЗЛОЧИННІСТЬ І ПРОТИДІЯ ЇЙ В УМОВАХ ВІЙНИ ТА У ПОВОЄННІЙ ПЕРСПЕКТИВІ: МІЖДИСЦИПЛІНАРНА ПАНОРАМА

Збірник тез доповідей
II Міжнародної науково-практичної конференції
(м. Вінниця, 16 квітня 2025 року)

Вінниця 2025

*Друкується згідно з рішенням оргкомітету
за дорученням Харківського національного університету
внутрішніх справ від 26.02.2025 № 19*

- 368 **Злочинність** і протидія їй в умовах війни та у повоєнній перспективі: міждисциплінарна панорама : зб. тез доп. II Міжнар. наук.-практ. конф. (м. Вінниця, 16 квіт. 2025 р.) / МВС України ; Нац. поліція України ; Харків. нац. ун-т внутр. справ ; Кримінолог. асоціація України. – Вінниця : ХНУВС, 2025. – 768 с.

У збірнику представлено тези наукових доповідей більш ніж 150 авторів. Праці науковців, правоохоронців-практиків, здобувачів, ад'юнктів, аспірантів, слухачів, курсантів та студентів із кримінології, кримінального, кримінально-виконавчого права, кримінального процесу та криміналістики, судової експертології, оперативно-розшукової діяльності та інших галузей знань. У тезах доповідей висвітлено широке коло питань, пов'язаних з актуальними проблемами протидії злочинності в умовах війни та у повоєнній перспективі.

УДК 343«364»(082)

Публікації наведено в авторській редакції з незначними коректорськими правками. Оргкомітет не завжди поділяє погляди авторів.

За достовірність наукового матеріалу, професійного формулювання, фактичних даних, цитат, власних імен, географічних назв, а також за розголошення фактів, що не підлягають відкритому друку, відповідають автори публікацій та їх наукові керівники (за наявності).

Електронна копія збірника безоплатно розміщується у відкритому доступі на сайті Харківського національного університету внутрішніх справ (<http://www.univd.edu.ua>) у розділі «Наука», сторінка «Конференції, семінари та круглі столи», а також у репозитарії Харківського національного університету внутрішніх справ (<https://dspace.univd.edu.ua/home>).

ЗМІСТ

ВІТАЛЬНІ СЛОВА

ЯЩУК Інна Петрівна	22
СОКУРЕНКО Валерій Васильович	24

ВИСТУПИ

ТАТАРОВ Олег Юрійович КРИМІНАЛЬНО-ПРАВОВЕ РЕАГУВАННЯ НА ПРОЯВИ КОЛАБОРАЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ: ПРОБЛЕМИ КВАЛІФІКАЦІЇ ТА ЗАСТОСУВАННЯ ЗАХОДІВ ОБТЯЖЕННЯ	26
СОКУРЕНКО Валерій Васильович МІЖНАРОДНИЙ КРИМІНАЛЬНИЙ ТРИБУНАЛ ЩОДО ЗЛОЧИНУ АГРЕСІЇ ПРОТИ УКРАЇНИ: ВІД РЕГІОНАЛЬНОЇ ДО ГЛОБАЛЬНОЇ МОДЕЛІ	30
БАНДУРКА Олександр Маркович УКРАЇНСЬКИЙ ІНТЕРБЕЛУМ: ВІД КРИМІНОГЕННИХ РИЗИКІВ ДО АНТИКРИМІНАЛЬНИХ АКТИВІВ	33
ГУСАРОВ Сергій Миколайович НЕРЕПРЕСИВНА МОДЕЛЬ КРИМІНАЛЬНО-ПРАВОВОГО РЕГУЛЮВАННЯ: СТАН І ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ	37
СИНЕГУБОВ Олег Васильович ПСИХОЛОГІЧНА ПІДГОТОВКА ТА ПСИХОЛОГІЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПРАЦІВНИКІВ ПОЛІЦІЇ В УМОВАХ ВІЙНИ.....	41
ПРОКУДІН Олександр Сергійович ПРОБЛЕМИ ТА ШЛЯХИ ПОДОЛАННЯ НАСЛІДКІВ ОКУПАЦІЇ ОКРЕМИХ РЕГІОНІВ ХЕРСОНЩИНИ	43
ВАСИЛЕНКО Віктор Михайлович КРИМІНАЛЬНА ПРОЦЕСУАЛЬНА ДІЯЛЬНІСТЬ ПРОКУРОРА В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ	45
ЛИТВИНОВ Олексій Миколайович ПОДОЛАННЯ ПРОБЛЕМИ ЗНЕЦІНЕННЯ ЦЕНТРІВ ЗНАНЬ	49
ШВЕЦЬ Дмитро Володимирович СПЕЦИФІКА ДІЯЛЬНОСТІ НАЦІОНАЛЬНОЇ ПОЛІЦІЇ УКРАЇНИ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ	51
МОРГУНОВ Олександр Анатолійович ОЦІНКА ГРОМАДСЬКІСТІЮ ЕФЕКТИВНОСТІ ДІЯЛЬНОСТІ ПРАВООХОРОННОГО ОРГАНУ ЯК ФОРМА КОНТРОЛЮ	54

МІРКОВЕЦЬ Дмитро Михайлович

ДІЯЛЬНІСТЬ ОРГАНІВ ДОСУДОВОГО РОЗСЛІДУВАННЯ ДЕРЖАВНОГО
БЮРО РОЗСЛІДУВАНЬ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ 57

ГАНЖА Олександр Олександрович

ТАКТИЧНІ ОСОБЛИВОСТІ ВИКОРИСТАННЯ ТРИВИМІРНОЇ
РЕКОНСТРУКЦІЇ ПРИ ПРОВЕДЕННІ СЛІДЧОГО ЕКСПЕРИМЕНТУ
ПІД ЧАС РОЗСЛІДУВАННЯ ЖОРСТОКОГО ПОВОДЖЕННЯ
З ВІЙСЬКОВОПОЛОНЕНИМИ ТА ЦИВІЛЬНИМ НАСЕЛЕННЯМ 61

ІЩЕНКО Іван Володимирович

ПРЕВЕНТИВНА ДІЯЛЬНІСТЬ НАЦІОНАЛЬНОЇ ПОЛІЦІЇ ЩОДО
СТВОРЕННЯ БЕЗПЕКОВОГО ОСВІТНЬОГО СЕРЕДОВИЩА 63

ГЕРАСИМЧУК Руслан Володимирович

ОСНОВНІ НАПРЯМИ МІЖНАРОДНОЇ СПІВПРАЦІ
ПІД ЧАС ДОКУМЕНТУВАННЯ ВОЄННИХ ЗЛОЧИНІВ 67

ТОКАР Петро Танасійович

САМОВІЛЬНЕ ЗАЛИШЕННЯ ВІЙСЬКОВОЇ ЧАСТИНИ
АБО МІСЦЯ СЛУЖБИ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ
В УКРАЇНІ: АНАЛІЗ СУДОВОЇ ПРАКТИКИ 70

КОВТУН Олександр Вікторович

ПРОТИДІЯ КРИМІНАЛЬНИМ ПРАВОПОРУШЕННЯМ
В УМОВАХ СЬОГОДЕННЯ 72

БОЛВІНОВ Сергій Петрович

ДІЯЛЬНІСТЬ СЛІДЧИХ ГОЛОВНОГО УПРАВЛІННЯ НАЦІОНАЛЬНОЇ
ПОЛІЦІЇ В ХАРКІВСЬКІЙ ОБЛАСТІ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ 76

СЕКЦІЯ 1

**КРИМІНАЛЬНО-ПРАВОВІ ЗАСОБИ ПРОТИДІЇ ЗЛОЧИННОСТІ
В УМОВАХ ВІЙНИ**

АКІМОВ Михайло Олександрович

ДЕЯКІ ПИТАННЯ ВДОСКОНАЛЕННЯ КРИМІНАЛЬНО-ПРАВОВОЇ
ПРОТИДІЇ ПОСОБНИЦТВУ ДЕРЖАВІ-АГРЕСОРУ (НА ПРИКЛАДІ
ЗАКОНОПРОЄКТУ № 11525 ВІД 28 СЕРПНЯ 2024 РОКУ) 80

АНДРОЩУК Дмитро Юрійович

ПРОБЛЕМИ КРИМІНАЛЬНО-ПРАВОВОЇ ОХОРОНИ ОКРЕМИХ
СОЦІАЛЬНИХ БЛАГ, ЦІННОСТЕЙ В УМОВАХ ВІЙНИ 83

БАТИЩЕВА Анна Ігорівна

КРИМІНАЛЬНО-ПРАВОВА ОХОРОНА ФІНАНСОВОЇ БЕЗПЕКИ
ПІДПРИЄМСТВА В УМОВАХ ВІЙНИ 87

БІЛА Вікторія Миколаївна ТЕРОРИСТИЧНИЙ АКТ ЧИ ВОЄННИЙ ЗЛОЧИН: АНАЛІЗ «КАМ'ЯНЕЦЬ-ПОДІЛЬСЬКОГО КЕЙСУ»	90
БОРИСОВА Вероніка Вадимівна ОБІГ ЗБРОЇ В УМОВАХ ВІЙНИ: МІЖНАРОДНІ ТА НАЦІОНАЛЬНІ ПРАВОВІ АСПЕКТИ	93
ГАЛУШКО Петро Петрович КІБЕРАТАКА ЯК СПОСІБ УЧИНЕННЯ КІБЕРЗЛОЧИНІВ	97
ГУР'ЯНОВА Карина Фіделівна ГЕНОЦИД І ЗЛОЧИНИ ПРОТИ ЛЮДЯНОСТІ: АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ НОРМАТИВНОГО ВИЗНАЧЕННЯ ТА КВАЛІФІКАЦІЇ.....	100
ДАВИДЕНКО Вікторія Леонідівна, ПРОКОДЯНЧИК Святослав Сергійович ПИТАННЯ ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ КОМАНДИРІВ ЗА ЗЛОЧИНИ, ВЧИНЕНІ ЇХНІМИ ПІДЛЕГЛИМИ, У МІЖНАРОДНОМУ КРИМІНАЛЬНОМУ ПРАВІ.....	104
ДАНИЛОВА Інна Олександрівна СПІВВІДНОШЕННЯ МОРАЛЬНОЇ (НЕМАЙНОВОЇ) ШКОДИ ТА ІСТОТНОЇ ШКОДИ ЯК НАСКРІЗНОЇ КАТЕГОРІЇ КРИМІНАЛЬНОГО ПРАВА	107
ДОВБЕНКО Іван Борисович ДО ВИЗНАЧЕННЯ ОБ'ЄКТА КРИМІНАЛЬНИХ ПРАВОПОРУШЕНЬ, ПОВ'ЯЗАНИХ ІЗ КОРУПЦІЙНИМИ ЗЛОВЖИВАННЯМИ.....	111
ЄВТЕЄВА Дарина Петрівна ЩОДО РОЗУМІННЯ ПЕРЕДАЧІ МАТЕРІАЛЬНИХ РЕСУРСІВ ЯК ПРОЯВУ КОЛАБОРАЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ЗА Ч. 4 СТ. 111-1 КК УКРАЇНИ	115
ЄМЕЛЬЯНОВ Вячеслав Павлович, ПАХНІН Микола Леонідович ПИТАННЯ ДОСЯГНЕННЯ ТЕРМІНОЛОГІЧНОЇ ДОСКОНАЛОСТІ У КРИМІНАЛЬНОМУ КОДЕКСІ УКРАЇНИ	118
ЗОЗУЛЯ Олександр Ігорович ДЕЯКІ ПИТАННЯ КРИМІНАЛЬНОЇ ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ ЗА ПОРУШЕННЯ РІВНОПРАВНОСТІ ГРОМАДЯН.....	121
ІНШЕКОВА Юлія Юріївна, ХАРЛАМОВА Ліна Павлівна ГЕНОЦИД: АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ НОРМАТИВНОГО ВИЗНАЧЕННЯ ТА КВАЛІФІКАЦІЇ	125

КАРІДА Максим Юрійович

НЕЗАКОННЕ ВЖИВАННЯ НАРКОТИЧНИХ ЗАСОБІВ, ПСИХОТРОПНИХ
РЕЧОВИН АБО ЇХ АНАЛОГІВ ЗА ПРОЄКТОМ НОВОГО
КРИМІНАЛЬНОГО КОДЕКСУ УКРАЇНИ: ПОРІВНЯЛЬНИЙ АНАЛІЗ
І ШЛЯХИ ВДОСКОНАЛЕННЯ В РОЗРІЗІ СТАТТІ 314 ЧИННОГО
КРИМІНАЛЬНОГО КОДЕКСУ УКРАЇНИ 128

КІРІКА Діана Володимирівна,

ОЛІЙНИК Марія Василівна

МІЖНАРОДНІ АСПЕКТИ ІНТЕГРОВАНОГО ПІДХОДУ
ДО ПОЛІЦЕЙСЬКОГО ПІКЛУВАННЯ В УМОВАХ ВІЙНИ 132

КІРІКА Діана Володимирівна,

ХОМУТОВСЬКИЙ Максим Сергійович

КОМПЛЕКСНИЙ ПІДХІД ДО ЗАХОДІВ ПОПЕРЕДЖЕННЯ
КРИМІНАЛЬНИХ ПРАВОПОРУШЕНЬ 136

КІРІКА Діана Володимирівна,

ШЕВЧУК Дарина Ярославівна

ПРАВОВІ ТА ПСИХОЛОГІЧНІ АСПЕКТИ ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ
ВІЙСЬКОВОСЛУЖБОВЦІВ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ 140

КОЛЕСНИК Анастасія Олексіївна

АПАРТЕІД ЯК ФОРМА ЗЛОЧИНУ ПРОТИ ЛЮДЯНОСТІ 144

КОЛІСНИК Сергій Володимирович

ЩОДО ДИФЕРЕНЦІАЦІЇ КРИМІНАЛЬНОЇ ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ
ЗА БЕЗГОСПОДАРСЬКЕ ВИКОРИСТАННЯ ЗЕМЕЛЬ 148

КУНДЕУС Владислав Геннадійович

ЩОДО ВИЗНАЧЕННЯ ПОНЯТТЯ ПРИМУШУВАННЯ
У КРИМІНАЛЬНОМУ ПРАВІ 151

ЛАНТИНОВ Ярослав Олександрович

«КВАЛІФІКАЦІЯ» ЧИ «КВАЛІФІКУВАННЯ»
У КРИМІНАЛЬНО ПРАВОВІЙ ТЕРМІНОСИСТЕМІ? 157

ЛИПНИЦЬКА Ангеліна Олегівна

ЩОДО ВІДПОВІДНОСТІ ОПИСУ ВОЄННИХ ЗЛОЧИНІВ
ЗА СТАТТЕЮ 438 КК УКРАЇНИ ТА ВІДПОВІДНИМИ
МІЖНАРОДНО-ПРАВОВИМИ АКТАМИ 159

МАРЧЕНКО Олександр Ельбрусович

ДЕЯКІ ДЕТЕРМІНАНТИ ВЧИНЕННЯ ЗЛОЧИНІВ
НА ҐРУНТІ НЕНАВИСТІ В УМОВАХ ВІЙНИ 162

МЕЛЬНИЧУК Ольга Романівна

ПРОБЛЕМИ КРИМІНАЛЬНО-ПРАВОВОЇ ОХОРОНИ ОКРЕМИХ
СОЦІАЛЬНИХ БЛАГ, ЦІННОСТЕЙ В УМОВАХ ВІЙНИ 165

МИТРОФАНОВА Юлія Сергіївна	
КРИМІНАЛЬНО-ПРАВОВА ОХОРОНА СТАТЕВОЇ СВОБОДИ І НЕДОТОРКАНОСТІ: УКРАЇНСЬКИЙ ТА ЄВРОПЕЙСЬКИЙ ДОСВІД	168
МОГИЛЬНА Дарина Валентинівна	
ПОЗБАВЛЕННЯ ДЕРЖАВНОЇ НАГОРОДИ УКРАЇНИ ЯК ВИД ПОКАРАННЯ ЗА КРИМІНАЛЬНИМ КОДЕКСОМ УКРАЇНИ	172
НАБІЛЬСЬКА Кіра Геннадіївна	
ГЕНОЦИД І ЗЛОЧИНИ ПРОТИ ЛЮДЯНОСТІ: АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ НОРМАТИВНОГО ВИЗНАЧЕННЯ ТА КВАЛІФІКАЦІЇ	175
НАВРОЦЬКИЙ Дмитро Миколайович	
ЧЛЕН ДОБРОВОЛЬЧОГО ФОРМУВАННЯ ТЕРИТОРІАЛЬНОЇ ГРОМАДИ ЯК СУБ'ЄКТ КРИМІНАЛЬНИХ ПРАВОПОРУШЕНЬ, ПЕРЕДБАЧЕНИХ СТАТТЯМИ 402, 403 КК УКРАЇНИ	179
МУСА огли Ніджат Магеррам	
ВОГНЕПАЛЬНА ЗБРОЯ ЯК ПРЕДМЕТ НЕЗАКОННОГО ПОВОДЖЕННЯ ЗІ ЗБРОЄЮ, БОЙОВИМИ ПРИПАСАМИ АБО ВИБУХОВИМИ РЕЧОВИНАМИ: ПОРІВНЯЛЬНИЙ АНАЛІЗ КРИМІНАЛЬНОГО ЗАКОНОДАВСТВА УКРАЇНИ ТА АЗЕРБАЙДЖАНА...	182
ОМЕЛЬЯН Ілля Федорович	
ЗЛОЧИН АГРЕСІЇ: НАЦІОНАЛЬНІ ТА МІЖНАРОДНІ ПРАВОВІ МЕХАНІЗМИ ПРОТИДІЇ	187
ОРЛОВ Юрій Володимирович	
ВІЙНА І ТЕРОРИЗМ У ФОКУСІ КРИМІНАЛЬНО-ПРАВОВОЇ ПОЛІТИКИ	190
ПАВЛИКІВСЬКИЙ Віталій Іванович	
СУБ'ЄКТ КРИМІНАЛЬНОГО ПРАВОПОРУШЕННЯ, ПЕРЕДБАЧЕНОГО СТАТТЕЮ 336 КК УКРАЇНИ	194
ПАВЛЮК Андрій Романович	
ВОЄННІ ЗЛОЧИНИ В СУЧАСНИХ ЗБРОЙНИХ КОНФЛІКТАХ: ПРАКТИКА МІЖНАРОДНОГО КРИМІНАЛЬНОГО СУДУ ТА СУДІВ УКРАЇНИ	199
ПАЙОЛ Данило Олександрович	
КРИМІНОЛОГІЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПРОТИДІЇ КОРИСЛИВО- НАСИЛЬНИЦЬКІЙ ЗЛОЧИННОСТІ В УМОВАХ ВОЄННОГО ЧАСУ	203
ПОГОРІЛЕЦЬ Олена Валеріївна	
ПРАВОВІ ПРОБЛЕМИ ВИЗНАЧЕННЯ ТЕРМІНА «ФІНАНСОВІ РОЗСЛІДУВАННЯ»: ШЛЯХИ ВРЕГУЛЮВАННЯ	206
ПОЛІТОВА Анна Сергіївна	
ФОРМИ ГЕНДЕРНО ЗУМОВЛЕНОГО НАСИЛЬСТВА У ЗЛОЧИНАХ ПРОТИ ЛЮДЯНОСТІ: ОКРЕМІ АСПЕКТИ	210

ПРОКОПЕНКО Наталія Миколаївна

ПРОБЛЕМИ ТА ШЛЯХИ ВДОСКОНАЛЕННЯ КВАЛІФІКАЦІЇ ВОЄННИХ ЗЛОЧИНІВ І ПРИЗНАЧЕННЯ ПОКАРАННЯ ЗА КРИМІНАЛЬНИМ КОДЕКСОМ УКРАЇНИ	216
--	-----

РАСПУТНІЙ Дмитро Олександрович

ПРОБЛЕМАТИКА ТА ДЕЯКІ ПИТАННЯ ЛАТЕНТНОСТІ КРИМІНАЛЬНИХ ПРАВОПОРУШЕНЬ, ПОВ'ЯЗАНИХ З УМИСНИМ ПОШКОДЖЕННЯМ ОБ'ЄКТІВ ЕЛЕКТРОЕНЕРГЕТИКИ.....	219
---	-----

САМОЙЛОВ Євген Юрійович

ПРОБЛЕМИ ВСТАНОВЛЕННЯ КРИМІНАЛЬНО-ПРАВОВОГО СТАТУСУ ВІРТУАЛЬНОГО АКТИВУ (НА ПРИКЛАДІ ЛЕГАЛІЗАЦІЇ МАЙНА, ОДЕРЖАНОГО ЗЛОЧИННИМ ШЛЯХОМ)	224
--	-----

ФІЛІПЕНКО Наталія Євгенівна,

ЛУКАШЕВИЧ Сергій Юрійович

ПРИНЦИП КОМПЛЕМЕНТАРНОСТІ В ДІЯЛЬНОСТІ МІЖНАРОДНОГО КРИМІНАЛЬНОГО СУДУ	227
---	-----

ХАРЧЕНКО Вадим Борисович

ДО ПИТАННЯ ПРИЗНАЧЕННЯ ПОКАРАННЯ ЗА НЕЗАКІНЧЕНЕ КРИМІНАЛЬНЕ ПРАВОПОРУШЕННЯ	231
---	-----

ХРАМЦОВ Олександр Миколайович

ОБРАЗА ЧЕСТІ ТА ГІДНОСТІ ВІЙСЬКОВОСЛУЖБОВЦЯ: ПРОБЛЕМИ КВАЛІФІКАЦІЇ.....	236
--	-----

ЧЕРЕВКО Кирило Олександрович

ЩОДО ПИТАННЯ ОБ'ЄКТИВНОЇ ТА СУБ'ЄКТИВНОЇ СТОРІН КРИМІНАЛЬНИХ ПРАВОПОРУШЕНЬ У СФЕРІ ВИКОРИСТАННЯ ЕЛЕКТРОННО-ОБЧИСЛЮВАЛЬНИХ МАШИН (КОМП'ЮТЕРІВ), СИСТЕМ ТА КОМП'ЮТЕРНИХ МЕРЕЖ І МЕРЕЖ ЕЛЕКТРОЗВ'ЯЗКУ	240
---	-----

ШАПОВАЛОВА Анна Олександрівна

ПРОБЛЕМА НАЙМАНСТВА В КОНТЕКСТІ ВІЙНИ В УКРАЇНІ.....	243
--	-----

ШВЕЦЬ Юлія Вікторівна

ПРОТИДІЯ ЗЛОЧИННОМУ ОБІГУ АКТИВІВ ЯК ЕЛЕМЕНТ СТРАТЕГІЇ ЗМЕНШЕННЯ МОЖЛИВОСТЕЙ УЧИНЕННЯ КРИМІНАЛЬНИХ ПРАВОПОРУШЕНЬ	246
--	-----

ЮРТАЄВА Ксенія Володимирівна

КРИМІНАЛЬНА ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ ЗА ЗЛОЧИН АГРЕСІЇ ЗА КРИМІНАЛЬНИМ КОДЕКСОМ УКРАЇНИ: ПРОБЛЕМНІ АСПЕКТИ РЕГУЛЮВАННЯ	248
--	-----

ЯЩЕНКО Андрій Миколайович

ЩОДО ПИТАННЯ ПРО РОЗМЕЖУВАННЯ КРИМІНАЛЬНОГО
ПРАВОПОРУШЕННЯ, ПЕРЕДБАЧЕНОГО СТАТТЕЮ 201-2 КК УКРАЇНИ,
ВІД КРИМІНАЛЬНОГО ПРАВОПОРУШЕННЯ,
ПЕРЕДБАЧЕНОГО СТАТТЕЮ 191 КК УКРАЇНИ 252

ȘEVCIUC Eugeniu

OSOIANU Viorica

ESTABLISHING PSYCHOLOGICAL CONTACT IN THE PROCESS
OF HEARING A PUBLIC OFFICIAL WITH SPECIAL STATUS
AS SUSPECTED OR ACCUSED OF COMMITTING ACTS OF CORRUPTION.... 257

СЕКЦІЯ 2

**КРИМІНОЛОГІЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПРОТИДІЇ ЗЛОЧИННОСТІ
В УМОВАХ ВІЙНИ**

БОЙЧУК Олександра Олександрівна

КРИМІНОЛОГІЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПРОТИДІЇ
ЗЛОЧИННОСТІ В УМОВАХ ВІЙНИ 267

БОНДАРЕНКО Вікторія Ігорівна

ДЕЯКІ ДЕТЕРМІНАНТИ ТОРГІВЛІ ЛЮДЬМИ В УМОВАХ ВІЙНИ 271

БУКІН Микола Петрович

ЕКОЦИД ТА ВОЄННІ ЗЛОЧИНИ ПРОТИ ДОВКІЛЛЯ ЯК ЗАГРОЗА
МІЖНАРОДНІЙ ЕКОЛОГІЧНІЙ БЕЗПЕЦІ 274

БУРАК Аліна Русланівна

ПОВОЄННІ РИЗИКИ У КРИМІНОЛОГІЧНІЙ ПЛОЩИНІ 277

ВАПСВА Юрій Альфонсасович,

НАУМОВА Анна Олександрівна

ПРОТИДІЯ КОРУПЦІЇ У ВОЄННИЙ ПЕРІОД..... 280

ГОРАШ Олена Сергіївна

УЧАСТЬ УКРАЇНИ У ДІЯЛЬНОСТІ МІЖНАРОДНИХ ОРГАНІЗАЦІЙ
ЯК НАПРЯМ ЗАПОБІГАННЯ ТА ПРОТИДІЇ ТРАНСНАЦІОНАЛЬНІЙ
ОРГАНІЗОВАНІЙ ЗЛОЧИННОСТІ 282

ГРОМОВИЧ Артем Анатолійович

ПРАВОВІ АСПЕКТИ, ВИКЛИКИ ТА МІЖНАРОДНЕ СПІВРОБІТНИЦТВО
У КОНТЕКСТІ НЕЗАКОННОГО ПЕРЕМІЩЕННЯ ДІТЕЙ
З ОКУПОВАНИХ ТЕРИТОРІЙ УКРАЇНИ ДО РОСІЇ 286

ІБРАГІМОВ Ілля Миколайович

ВІЙСЬКОВІ ЗЛОЧИНИ ТА МІЖНАРОДНЕ ПРАВО: ІНСТРУМЕНТИ
ПРИТЯГНЕННЯ ДО ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ ЗА ГЕНОЦИД І ТЕРОРИЗМ
У КОНТЕКСТІ РОСІЙСЬКО-УКРАЇНСЬКОЇ ВІЙНИ 290

ІЩИК Мар'яна Миколаївна,

КРИЩАК Іван Васильович

НЕОБХІДНІСТЬ РОЗВИТКУ СІМЕЙНОЇ КРИМІНОЛОГІЇ
(КРИМІНОФАМІЛІСТИКИ) У МЕЖАХ РЕГІОНАЛІСТИКИ..... 293

КАНІБЕР Юрій Миколайович

ТРЕНДЕНЦІ СУДОВОЇ ПРАКТИКИ ЩОДО МЕТИ
КРИМІНАЛЬНОГО ПОКАРАННЯ 300

КОЛЕСНИК Наталія Миколаївна

НАЦІОНАЛЬНІ ТА МІЖНАРОДНІ ПРАВОВІ МЕХАНІЗМИ
ПРОТИДІЇ ЗЛОЧИННОСТІ В УМОВАХ ВІЙНИ В УКРАЇНІ 304

КОЛОДЯЖНИЙ Максим Геннадійович

«МАГІЯ» КРИМІНОЛОГІЧНОГО ПРОГНОЗУВАННЯ 307

КОРНІЄНКО Василь Володимирович

ШТУЧНИЙ ІНТЕЛЕКТ НА ВАРТІ ПРАВОПОРЯДКУ:
ПРОБЛЕМИ ЗАСТОСУВАННЯ..... 311

КОЧУРА Уляна Віталіївна

НЕЗАКОННА ДЕПОРТАЦІЯ (ПЕРЕМІЩЕННЯ) ДІТЕЙ
В УМОВАХ ЗБРОЙНОГО КОНФЛІКТУ 315

КРИЩАК Іван Васильович

ПРОТИДІЯ ЗЛОЧИННОСТІ ЧЕРЕЗ ДУХОВНО-ЦІННІСНУ ПАРАДИГМУ .. 319

КУТЯ Тетяна Олександрівна

СИНТЕТИЧНІ КАНАБІНОЇДИ: ФІЗІОЛОГІЧНА, МЕДИЧНА ДІЯ
ТА ПРАВОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ..... 324

ЛУЦЕНКО Ірина Геннадіївна,

КОРЕНКІНА Альбіна Олександрівна

КУЛЬТУРНА ЕКСПАНСІЯ «РУСЬКОГО МИРУ»:
КРИМІНОЛОГІЧНИЙ РАКУРС..... 328

ЛУЦЕНКО Ірина Геннадіївна

«РЕЛІГІЯ ВІЙНИ» ПО-РОСІЙСЬКИ: КРИМІНОЛОГІЧНІ РИЗИКИ
ДЛЯ УКРАЇНСЬКОГО СУСПІЛЬСТВА І ДЕРЖАВИ..... 333

МАРИНКЕВИЧ Олександр Максимович

КРИМІНОЛОГІЧНІ АСПЕКТИ ПРОТИДІЇ ЗЛОЧИННОСТІ
В УМОВАХ ПОВНОМАСШТАБНОГО ВТОРГНЕННЯ РФ
В УКРАЇНУ: НАЦІОНАЛЬНІ ТА РЕГІОНАЛЬНІ ОСОБЛИВОСТІ
ТРАНСФОРМАЦІЇ ЗЛОЧИННИХ ПРОЯВІВ..... 337

НОВІКОВ Олег Володимирович

ЩОДО СЦЕНАРНОГО ПІДХОДУ ДО ПРОГНОЗУВАННЯ СТАНУ
І ТЕНДЕНЦІЙ ЗЛОЧИННОСТІ У ПОВОЄННИЙ ПЕРІОД..... 340

ПАХНІН Микола Леонідович, КОБЕЦЬ Наталія Володимирівна	
ДЕЯКІ ПИТАННЯ ПРОТИДІЇ КРИМІНОГЕННИМ ВПЛИВАМ ЗМІ	343
ПОЛЯКОВ Ігор Сергійович	
КУЛЬТУРНО-ПСИХОЛОГІЧНІ ФАКТОРИ КОРУПЦІЙНОЇ ЗЛОЧИННОСТІ У СЕКТОРІ БЕЗПЕКИ ТА ОБОРОНИ	346
П'ЯНОВ Сергій Валерійович	
РОЛЬ ІНСТИТУТІВ СПІЛЬНОГО ІНВЕСТИВАННЯ У ПРОТИДІЇ ФІНАНСОВИМ ЗЛОЧИНАМ В УМОВАХ ВІЙНИ ТА ПІСЛЯВОЄННОГО ВІДНОВЛЕННЯ	349
СЄДИХ Петро Васильович	
ОСОБИСТІСТЬ КРИМІНАЛЬНОГО СЕПАРАТИСТА: АНАЛІЗ ОКРЕМИХ СОЦІАЛЬНО-ДЕМОГРАФІЧНИХ ОЗНАК	353
СІНЧУК Михайло Сергійович	
СТРАТЕГІЇ І ТАКТИЧНІ ПІДХОДИ ДО ПРОТИДІЇ ЗЛОЧИННОСТІ В УМОВАХ ВІЙНИ В УКРАЇНІ	359
СОКУРЕНКО Віталій Валерійович	
ПРОПАГАНДА ВІЙНИ У ФОКУСІ КРИМІНАЛЬНО-ПРАВОВОГО РЕАГУВАННЯ	361
СТАХОВСЬКИЙ Тарас Васильович	
ОСОБЛИВОСТІ МОТИВАЦІЇ ВТЯГНЕННЯ НЕПОВНОЛІТНІХ У ЗЛОЧИННУ ДІЯЛЬНІСТЬ В УМОВАХ ВІЙНИ	364
ТЕРНАВСЬКА Анастасія Андріївна	
ДОМІНУЮЧА МОТИВАЦІЯ ЯК КРИТЕРІЙ ТИПОЛОГІЗАЦІЇ ОСІБ, ЯКІ ВЧИНЯЮТЬ ВОЄННІ ТА ПОВ'ЯЗАНІ З ВІЙНОЮ ЗЛОЧИНИ У СФЕРІ РАДІОЕКОЛОГІЧНОЇ БЕЗПЕКИ	367
ТРИГУБ Сергій Миколайович	
ЗЛОЧИННІСТЬ В УМОВАХ ВІЙНИ: НАЦІОНАЛЬНІ, РЕГІОНАЛЬНІ ТА ГЛОБАЛЬНІ ТЕНДЕНЦІЇ ВІДТВОРЕННЯ	371
ФІАЛКА Михайло Ігоревич	
ДО ПИТАННЯ ВСТАНОВЛЕННЯ ЗМІСТУ ДЕФІНІЦІЇ «КРИМІНОЛОГІЧНИЙ ПОРТРЕТ» ОСОБИСТОСТІ ЗЛОЧИНЦЯ	376
ЧЕРНЯЄВ Кирило Олексійович	
КРИМІНАЛЬНО-ПРАВОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ ВІРТУАЛЬНИХ АКТИВІВ	379
ШЕВЧУК Тетяна Анатоліївна	
РЕЛОКАЦІЯ ЗАКЛАДІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ ЯК ЗАСІБ ЗБЕРЕЖЕННЯ ОСВІТНЬОГО І НАУКОВОГО ПОТЕНЦІАЛУ	383

ШИШ Дарина Сергіївна,

КРИЩАК Іван Васильович

НЕОБХІДНІСТЬ ФОРМУВАННЯ АНТИКОРУПЦІЙНОЇ ПОЛІТИКИ
УКРАЇНСЬКОЇ ДЕРЖАВИ ЧЕРЕЗ ДУХОВНО-ЦІННІСНУ СКЛАДОВУ:
КРИМІНОЛОГІЧНІ ТА ДЕРЖАВНО-ПРАВОВІ АСПЕКТИ ПРОБЛЕМИ..... 386

ШУЛЬГА Андрій Михайлович

САМОВІЛЬНЕ ЗАЛИШЕННЯ ЧАСТИНИ АБО МІСЦЯ СЛУЖБИ
(СТ. 407 КК УКРАЇНИ): ПЕРЕДУМОВИ ТА ЗАПОБІГАННЯ..... 392

СЕКЦІЯ 3

КРИМІНАЛЬНА ЮСТИЦІЯ В УМОВАХ ВІЙНИ

АБЛАМСЬКА Вікторія Вікторівна,

НАКОНЕЧНИЙ Сергій Володимирович

ВИКОРИСТАННЯ ДОПОМОГИ МІЖНАРОДНОЇ СПІЛЬНОТИ
ПІД ЧАС ДОКУМЕНТУВАННЯ ЗЛОЧИНІВ, ПОВ'ЯЗАНИХ
ЗІ ЗБРОЙНОЮ АГРЕСІЄЮ ПРОТИ УКРАЇНИ..... 398

АЖИМОВА Софія Андріївна

ФІКСУВАННЯ КРИМІНАЛЬНОГО ПРОВАДЖЕННЯ
В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ 401

АНТОНЕНКО Катерина Григорівна

ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПРАВА НА ЗАХИСТ ЯК ЗАСАДА
КРИМІНАЛЬНОГО ПРОВАДЖЕННЯ 404

БАНДУРКА Сергій Сергійович

ОСОБЛИВОСТІ АДВОКАТСЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ В УМОВАХ
ВОЄННОГО СТАНУ 407

БАРАШ Євген Юхимович

ОСОБЛИВОСТІ КРИМІНАЛЬНО-ВИКОНАВЧОЇ ПОЛІТИКИ
УКРАЇНИ ПІД ЧАС ВОЄННОГО СТАНУ 409

БЕСЦІННА Катерина Сергіївна

ФІКСУВАННЯ КРИМІНАЛЬНОГО ПРОВАДЖЕННЯ
В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ 414

БОГДАН Віталій Петрович

ФІКСУВАННЯ КРИМІНАЛЬНОГО ПРОВАДЖЕННЯ
В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ 416

БОЖКО Анастасія Іванівна

ОСОБЛИВОСТІ ЗАСТОСУВАННЯ ЗАПОБІЖНИХ ЗАХОДІВ
В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ 419

БОЖУК Катерина Олександрівна

ШТУЧНИЙ ІНТЕЛЕКТ ДОПОМОЖЕ УНИКНУТИ
ПОВТОРНИХ ЗЛОЧИНІВ..... 423

ВАРІЧУК Марія Антонівна ПРОБЛЕМИ РОЗСЛІДУВАННЯ ДОРОЖНЬО-ТРАНСПОРТНИХ ПРИГОД В УМОВАХ ВІЙНИ ТА У ПОВОЄННИЙ ПЕРІОД.....	426
ВІНЦУК Вікторія Володимирівна ВПЛИВ ВОЄННОГО СТАНУ НА ОСОБЛИВИЙ РЕЖИМ КРИМІНАЛЬНОГО ПРОВАДЖЕННЯ	429
ГЛОБЕНКО Геннадій Іванович ТРАНСФОРМАЦІЇ КРИМІНАЛЬНОГО ПРОЦЕСУ УКРАЇНИ ЗА УМОВ ВОЄННОГО СТАНУ	433
ГЛОВЮК Ірина Василівна ВИКОРИСТАННЯ Ч. 11 СТ. 615 КПК УКРАЇНИ У КРИМІНАЛЬНИХ ПРОВАДЖЕННЯХ ЩОДО ВОЄННИХ ЗЛОЧИНІВ.....	436
ГЛУЩЕНКО Владислав Олександрович ЩОДО ПИТАННЯ ВЗАЄМОДІЇ ОРГАНІВ ДОСУДОВОГО РОЗСЛІДУВАННЯ З ІНШИМИ ПІДРОЗДІЛАМИ В УМОВАХ ПРАВОВОГО РЕЖИМУ ВОЄННОГО СТАНУ	440
ГНАТЕНКО Валерія Сергіївна КЕРІВНИК ПРОКУРАТУРИ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ: ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЗАКОННОСТІ ДОКАЗУВАННЯ.....	443
ГОРБУНОВ Руслан Олександрович РОЛЬ УКРАЇНСЬКИХ ТА МІЖНАРОДНИХ СЛІДЧИХ ГРУП У ЗБОРІ ТА ВЕРИФІКАЦІЇ ДОКАЗІВ ВОЄННИХ ЗЛОЧИНІВ	447
ГОРДУЗ Ганна Володимирівна ДО ПИТАННЯ ПРО ПРОЦЕСУАЛЬНІ СТРОКИ ПІД ЧАС ВІДНОВЛЕННЯ ВТРАЧЕНИХ МАТЕРІАЛІВ КРИМІНАЛЬНОГО ПРОВАДЖЕННЯ	450
ГУНЬКО Аліна Андріївна ПРОБЛЕМИ РЕГЛАМЕНТАЦІЇ ВИКОРИСТАННЯ ШТУЧНОГО ІНТЕЛЕКТУ ПІД ЧАС ДОСУДОВОГО РОЗСЛІДУВАННЯ КРИМІНАЛЬНИХ ПРАВОПОРУШЕНЬ, ПЕРЕДБАЧЕНИХ СТ. 286 КК УКРАЇНИ	454
ГУРТОВА Ксенія Миколаївна, ТАТАРІНОВ Олександр Сергійович СПІВПРАЦЯ УКРАЇНИ З МІЖНАРОДНИМ КРИМІНАЛЬНИМ СУДОМ: РОЗВИТОК І ПЕРСПЕКТИВИ.....	458
ГУЦУЛЯК Юрій Васильович ОКРЕМІ АСПЕКТИ СТРОКІВ ПРОВАДЖЕННЯ ДОСУДОВОГО РОЗСЛІДУВАННЯ КРИМІНАЛЬНИХ ПРОСТУПКІВ ЗА СУЧАСНОЮ НОРМАТИВНО-ПРАВОВОЮ МОДЕЛЛЮ У ФОРМІ ДІЗНАННЯ	462
ДАНИЛЮК Світлана Богданівна ОСОБЛИВОСТІ ДОПИТУ НЕПОВНОЛІТНІХ, ЯКІ СТАЛИ СВІДКАМИ ВОЄННИХ ЗЛОЧИНІВ	464

ДРОБЕНКО Діна Федорівна ВЗАЄМОДІЯ ОРГАНІВ ДОСУДОВОГО РОЗСЛІДУВАННЯ З ІНШИМИ ОРГАНАМИ ТА ПІДРОЗДІЛАМИ ПІД ЧАС РОЗСЛІДУВАННЯ КРИМІНАЛЬНИХ ПРАВОПОРУШЕНЬ В УМОВАХ ВІЙНИ	468
ЕМЕЛЬЯНОВ Роман Олександрович, КОЗАЧОК Єлизавета Вікторівна ЩОДО ПИТАННЯ ПРЕД'ЯВЛЕННЯ ТРУПА ДЛЯ ВПІЗНАННЯ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ	471
ЄЙБОГ Олександр Ігорович СПІВРОБІТНИЦТВО З МІЖНАРОДНИМ КРИМІНАЛЬНИМ СУДОМ.....	474
ЄФІМЕНКО Тетяна Сергіївна ОЗНАКИ ВОЄННИХ ЗЛОЧИНІВ ЯК ОБСТАВИНА, ЩО ПІДЛЯГАЄ ДОКАЗУВАННЮ У КРИМІНАЛЬНОМУ ПРОВАДЖЕННІ	478
ЗАЙЦЕВ Олег Олексійович ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПРАВ ЛЮДИНИ У КРИМІНАЛЬНОМУ ПРОВАДЖЕННІ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ	482
КЕРНЯКЕВИЧ-ТАНАСІЙЧУК Юлія Володимирівна УЧАСТЬ ГРОМАДСЬКОСТІ В ДІЯЛЬНОСТІ ОРГАНІВ ТА УСТАНОВ ВИКОНАННЯ ПОКАРАНЬ: БАГАТОАСПЕКТНИЙ ХАРАКТЕР	486
КІКІНЧУК Василь Васильович ОСОБЛИВОСТІ ПРОВЕДЕННЯ НЕГЛАСНИХ СЛІДЧИХ (РОЗШУКОВИХ) ДІЙ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ	490
КІКІНЧУК Василь Юрійович ДО ПИТАННЯ СТАНОВЛЕННЯ ПІДРОЗДІЛІВ НАЦІОНАЛЬНОЇ ПОЛІЦІЇ УКРАЇНИ ІЗ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ БЕЗПЕЧНОГО ОСВІТЬОГО СЕРЕДОВИЩА В ЗАКЛАДАХ ЗАГАЛЬНОЇ СЕРЕДНЬОЇ ОСВІТИ	494
КОРДОН Владислав Сергійович ПРОВАДЖЕННЯ СЛІДЧИХ (РОЗШУКОВИХ) ДІЙ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ	497
КОРОТКОВ Дмитро Олексійович АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ ПРОВЕДЕННЯ СЛІДЧИХ (РОЗШУКОВИХ) ДІЙ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ	501
КОЧИН Владислав Дмитрович ВПЛИВ МІЖНАРОДНОГО ДОСВІДУ НА РЕФОРМУВАННЯ ПРАВООХОРОННИХ І СУДОВИХ ОРГАНІВ УКРАЇНИ В УМОВАХ ВІЙНИ.....	505
КУБАРЄВ Іван Володимирович РОЗКРИТТЯ КРИМІНАЛЬНИХ ПРАВОПОРУШЕНЬ ЯК ЗАВДАННЯ ОПЕРАТИВНО-РОЗШУКОВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ.....	509

4. Лоскутов Т. О. Правове регулювання засади пропорційності у кримінальному провадженні в умовах воєнного стану. *Аналітичне-порівняльне правознавство*. 2023. №1. С. 524-529.

5. Шумська Н. С. Підстави обмеження права на свободу та особисту недоторканність під час затримання особи в кримінальному процесі. *Право і суспільство*. 2024. №5. С.295-302

УДК 343.8

Юлія Володимирівна КЕРНЯКЕВИЧ-ТАНАСІЙЧУК,

доктор юридичних наук, професор,

головний науковий співробітник відділу дослідження

проблем кримінально-виконавчого права

Науково-дослідного інституту вивчення проблем

злочинності імені академіка В. В. Сташиса

Національної академії правових наук України (м. Харків);

ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-9165-2818>

УЧАСТЬ ГРОМАДСЬКОСТІ В ДІЯЛЬНОСТІ ОРГАНІВ ТА УСТАНОВ ВИКОНАННЯ ПОКАРАНЬ: БАГАТОАСПЕКТНИЙ ХАРАКТЕР

Участь громадськості в діяльності органів та установ виконання покарань (далі – УВП) задекларована на рівні принципу кримінально-виконавчого законодавства, виконання і відбування покарань у ст. 5 Кримінально-виконавчого кодексу України (далі – КВК України). За своєю природою цей принцип є одним із загальноправових, оскільки його прояв можна спостерігати у всіх сферах суспільного життя, він є невід’ємним елементом громадянського суспільства. Конституційною основою цього принципу є положення статей 36 («Громадяни України мають право на свободу об’єднання у політичні партії та громадські організації...»), 38 («Громадяни мають право брати участь в управлінні державними справами...») тощо Основного Закону України.

Окрім того, роль громадських організацій, а також інших об’єднань громадян у процесі виконання-відбування покарань відображено у ч. 2 ст. 1 КВК України, де серед завдань кримінально-виконавчого законодавства передбачено визначення участі громадськості у здійсненні контролю за виконанням кримінальних покарань.

Відтак метою доповіді є визначення багатоаспектного характеру участі громадськості в діяльності органів та УВП (на виконання у 2025 році фундаментальної теми «Євроінтеграційний напрям

формування концепції кримінально-виконавчої діяльності в Україні» (державний реєстраційний номер: 0124U005234).

Громадськість у Юридичній енциклопедії визначається як: «соціально активна частина суспільства, яка на добровільних засадах бере участь у суспільно-політичному житті країни» [1, с. 640]. Не винятком є і сфера виконання покарань. Більше того, варто зазначити, що представники громадянського суспільства належить до категорії «учасників кримінально-виконавчої політики» [2, с. 34], а тому беруть участь не лише у процесі виконання покарань, тобто на стадії реалізації кримінально-виконавчої політики, а й на стадії її формування.

Участь громадськості у формуванні та реалізації державної політики, у тому числі й кримінально-виконавчої, передбачена постановою Кабінету Міністрів України «Про забезпечення участі громадськості у формуванні та реалізації державної політики» від 3 листопада 2010 року № 996 [3]. Цією ж постановою затверджений «Порядок проведення консультацій з громадськістю з питань формування та реалізації державної політики» і «Типове положення про громадську раду при міністерстві, іншому центральному органі виконавчої влади, Раді міністрів Автономної Республіки Крим, обласній, Київській та Севастопольській міській, районній, районній у м. Києві та Севастополі державній адміністрації».

Крім таких форм участі громадськості у формуванні та реалізації кримінально-виконавчої політики, як консультації громадськості та функціонування відповідних громадських рад, найбільш розповсюдженою формою громадського контролю за діяльністю установ виконання покарань є діяльність спостережних комісій [4, с. 123].

Виходячи з положень ст. 25 КВК України, для забезпечення громадського контролю за дотриманням прав засуджених під час виконання кримінальних покарань створюються спостережні комісії, діяльність яких регулюється Положенням про спостережні комісії, затвердженим постановою КМ України від 1 квітня 2004 року № 429 [5].

Крім громадського контролю, як передбачається ч. 1 ст. 25 КВК України: «Об'єднання громадян та медіа, релігійні та благодійні організації, окремі особи... можуть надавати допомогу органам та УВП у виправленні засуджених і проведенні соціально-виховної роботи» [6].

Більше того, «удосконалення механізму співпраці між УВП, уповноваженими органами з питань пробації, релігійними і громадськими організаціями» названо одним із завдань з реалізації Стратегічної цілі 5. Удосконалення методів та інструментів виправлення і ресоціалізації засуджених та їх подальше впровадження, визначеної

Стратегією реформування пенітенціарної системи на період до 2026 року [7]. Тому вкрай важливою є участь громадськості у процесі створення умов для виправлення та ресоціалізації. Так, до прикладу, громадський вплив відповідно до ч. 3 ст. 6 КВК України є одним з основних засобів виправлення та ресоціалізації.

Як слушно підкреслює О. С. Турчина: «поняття «участь громадськості» має дві складові зазначеної діяльності – «громадський контроль» та «громадський вплив» (відповідно до кола суб'єктів, засобів і механізмів реалізації їх завдань така участь поділяється на громадський вплив та громадський контроль)» [8, с. 5]. За твердженням авторки, «якщо громадський вплив спрямований на зміну свідомості засуджених та зародження позитивних моральних якостей, то громадський контроль націлений на дотримання прав засуджених під час виконання кримінальних покарань» [8, с. 11].

Механізм реалізації на практиці принципу участі громадськості в діяльності органів та УВП можна охарактеризувати на прикладі міркування С. К. Гречанюка, який стверджує, що: «на рівні кримінально-виконавчої системи і структур громадянського суспільства взаємодія щодо реалізації кримінально-виконавчої політики повинна здійснюватися у наступних напрямках: участь в правотворчій діяльності з питань, пов'язаних зі сферою виконання кримінальних покарань; організація і здійснення громадського контролю за діяльністю органів та установ ДКВС України; надання ДКВС України широкомасштабної допомоги у досягненні завдань, які стоять перед її органами та установами; надання допомоги звільненим за різними підставами особам; надання матеріальної допомоги підрозділам ДКВС України та робота з їх персоналом» [9, с. 527]. Тому участь громадськості в реалізації кримінально-виконавчої політики є необхідним заходом щодо забезпечення ефективного втілення її в життя.

Підсумовуючи, можна зробити висновок, що правова категорія «участь громадськості у діяльності органів та УВП» (на стадії реалізації кримінально-виконавчої політики) є багатоаспектним явищем і може розглядатися як принцип кримінально-виконавчого законодавства, виконання і відбування покарань; як завдання кримінально-виконавчого законодавства у контексті визначення участі громадськості у здійсненні контролю за виконанням покарань; як один з основних засобів виправлення та ресоціалізації (громадський вплив); як ефективний механізм захисту прав засуджених (громадський контроль). Тільки у тісній взаємодії з громадськістю органи та УВП зможуть досягти успіху у досягненні мети покарання, що є ключовим завданням процесу виконання покарань.

Список бібліографічних посилань

1. Горбатенко В. П. Громадськість. Юридична енциклопедія: в 6 т. / редкол.: Ю.С. Шемшученко (голова редкол.) та ін. Київ: Вид-во "Українська енциклопедія" ім. М. П. Бажана, 1998. Т. 1. С. 640.
2. Кернякевич-Танасійчук Ю.В. Кримінально-виконавча політика України : монографія. Івано-Франківськ : Прикарпат. нац. ун-т ім. Василя Стефаника, 2019. 336 с.
3. Про забезпечення участі громадськості у формуванні та реалізації державної політики : Постанова Кабінету Міністрів України від 03.11.2010 р. № 996 URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/996-2010-п> (дата звернення: 12.03.2025).
4. Кернякевич-Танасійчук Ю.В. Участь громадськості у формуванні та реалізації кримінально-виконавчої політики України. *Правотне та публічне право*. 2018. № 1. С. 123-126.
5. Про затвердження положень про спостережні комісії та піклувальні ради при спеціальних виховних установах : Постанова Кабінету Міністрів України від 01.04. 2004 р. № 429. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/429-2004-п> (дата звернення: 12.03.2025).
6. Кримінально-виконавчий кодекс України: Закон України від 11.07.2003 р. № 1129-IV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1129-15#Text> (дата звернення: 12.03.2025).
7. Про схвалення Стратегії реформування пенітенціарної системи на період до 2026 року та затвердження операційного плану її реалізації у 2022-2024 роках: розпорядження Кабінету Міністрів України від 16 грудня 2022 р. № 1153-р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1153-2022-%D1%80#Text> (дата звернення: 12.03.2025).
8. Турчина, О. С. Громадський вплив як один з основних засобів виправлення і ресоціалізації засуджених : автореф. дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.08 / О. С. Турчина; МВС України, Харк. нац. ун-т внутр. справ. Харків, 2018. 16 с.
9. Гречанюк С. К. Організація взаємодії органів та установ Державної кримінально-виконавчої служби України з неурядовими інституціями. *Держава і право*. 2011. Вип. 51. С. 523-528.